

18.09.2023

Pormestari

---

85 §**Lausunto ympäristöministeriölle luonnoksesta Suomen rannikkost-
rategiaksi**

HEL 2023-009402 T 11 00 01

VN/25152/2023

Päätös

Pormestari antoi ympäristöministeriölle luonnoksesta Suomen rannikkost-
strategiaksi seuraavan lausunnon:

Helsingin kaupunki kannattaa rannikkostrategian laatimista. Itämeri ja sen rannat valuma-alueineen ovat Helsingille tärkeitä ja tarjoavat merkittäviä ekosysteemipalveluja. Helsingin kaupunkistrategian mukaan Helsinki vaalii Itämeren ja sen rantoja ja vähentää päästöjä Itämereen. Vesiensuojelua toteutetaan muun muassa Itämeri toimenpideohjelmalla 2019–2023, pääkaupunkiseudun merialueen yhteistarkkailuohjelmalla, kaupungin omalla ympäristön tilan seurannalla sekä osin Helsingin luonnon monimuotoisuuden turvaamisen toimintaohjelmalla 2021–2028 (LUMO-ohjelma) ja Roskaantumisen hallinnan toimenpideohjelmalla 2022–2025. Helsingin kaupunkistrategia ja vesiensuojeluun liittyvät ohjelmat ja niiden toimenpiteet ovat linjassa rannikkostrategian periaatteiden ja toimenpidekokonaisuuksien kanssa. Lisäksi Helsingissä edistetään vesiensuojelua hankkeiden ja projektien kautta. Meneillään olevassa EU-hanke BALTIPLAST:ssa pyritään tunnistamaan ja löytämään keinoja hillitä muoviroskan kulkeutumista maalta mereen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi**Liitteet**

1 Lausuntopyyntö 6.7.2023, fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet**Ote**
Ympäristöministeriö

18.09.2023

Pormestari

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Lausuntopyyntö

Ympäristöministeriö pyytää lausuntoa luonnoksesta Suomen rannikkostrategiaksi. Lausuntoa on pyydetty 15.9.2023 mennessä. Lausuntopyyntöä ei ole osoitettu Helsingin kaupungille mutta myös jakelulistan ulkopuoliset tahot voivat halutessaan antaa lausuntonsa. Kaupungin lausuntoaikaa on pidennetty 20.9.2023 asti.

Luonnos Suomen rannikkostrategiaksi

Rannikkostrategia tarkoittaa Suomen merialuesuunnitelman 2030 visioita ja toimenpiteitä rannikolle. Rannikkostrategia tähtää vuoteen 2050. Toimintamalliin liittyvät toimenpiteet ulottuvat vuoteen 2030, mutta yhteisiä periaatteita sekä toimijaverkostoa on tarpeen peilata toimintaympäristön muutoksiin vähintään viiden vuoden välein. Rannikkostrategia on tarkoitettu sidosryhmien käyttöön ja avuksi yhteistyöhön toistensa kanssa.

Rannikkostrategia muodostettiin laajan sidosryhmäyhteistyön kautta. Yhteiset kehittämisen periaatteet sekä TOP 10 toimenpiteet ovat sidosryhmien työn tulos.

Rannikkostrategian tavoitteena on edistää rannikon kestävästä käytöstä vastaten luontokadon, ilmastomuutoksen ja saastumisen uhkiin. Rannikkostrategia ohjaa ja viitoittaa rannikolla tapahtuvaa kehittämistä ja suunnittelua. Strategiassa keskitytään yhteisen toimintamallin näkökulmaan: tunnistetaan keskeiset sidosryhmät ja vuorovaikutuspisteet, yhdessä tekemisen ja tiedonjakamisen paikat sekä ohjauskeinoja. Näiden yhteisten toimenpiteiden sisältöjä ja vastuita konkretisoidaan toimenpidekortteilla.

Rannikkostrategia ja rannikkostrategian toimintamallin pohjana ovat Suomen merialuesuunnitelman 2030 visio ja toimenpiteet, YK:n ja EU:n kestävä kehityksen tavoitteet, valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet sekä muun muassa Suomen energia- ja ilmastostrategia. Tarve Suomen rannikkostrategialle havaittiin Suomen merialuesuunnitelmaa 2030 laadittaessa. Valmistelua on tehty yhteistyössä sidosryhmien kanssa yhteisten periaatteiden ja toimintamallien löytämiseksi rannikon kestäväksi käytölle.

Rannikkostrategialla pyritään turvaamaan Itämeren rannikkoalueiden kestävä käyttö ja hoito myös tulevaisuudessa. Itämeri on herkkä eko-

18.09.2023

Pormestari

---

systemi, sillä se on maailman merien mittakaavassa nuori, matala ja pieni. Itämeren erityispiirteitä ovat lämpötila- ja suolaisuusgradientti sekä lajisto, johon kuuluu sekä mereisiä että makeanvedenlajeja, mutta myös murtovesilajeja. Rannikkoalueita uhkaavat muun muassa vedenalainen melu, vieraslajit, ilmastonmuutos, luontokato ja saastuminen. Itämeri on haavoittuva ihmistoiminnan vaikutuksille kuten esimerkiksi maalta tulevalle ravinnekuormitukselle, ilmastonmuutoksesta johtuvalle veden happamoitumiselle ja roskaantumiselle. Eri uhkia ja skenaarioita tarkasteltaessa tuleekin huomioida myös valuma-alueiden vaikutus rannikkoalueisiin

Rannikkoalueita koskeviin uhkiin vastaaminen edellyttää aktiivisia toimia, yhteiskunnan eri sektoreiden välistä yhteistyötä, ja ihmisen ja ympäristön välisen vuorovaikutuksen huomioimista rannikkoalueita koskevassa päätöksenteossa. Rannikkostrategia toimii suunnannäyttäjänä ja tarjoaa konkreettisilla toimenpiteillä toimintamallin rannikkoalueiden kestävästä käytön edistämiseksi ja sidosryhmien välisen yhteistyön edistämiseksi. Rannikkostrategia laaditaan vuoteen 2050 asti. Toimintamallin toimenpiteet vuoteen 2030 asti.

Suomen rannikkostrategian ja rannikkostrategian toimintamallin tavoitteena on edistää keskeisten sidosryhmien välistä yhteistyötä ja tarjota konkreettisia toimia rannikon kestävästä käytön turvaamiseksi. Rannikkostrategiaan on laadittu yhteiset periaatteet, joiden tavoite on tuoda esiin yhteistä tahto- ja tavoitetilaa sekä ohjata rannikkoalueiden toimijoita huomioimaan rannikon kestävä käyttö. Periaatteet ovat seuraavat: Sujuvalla yhteistyöllä ja viestinnällä läpinäkyvään päätöksentekoon; Ilmastonmuutoksen hillintä, siihen sopeutuminen ja luontokadon torjunta; Ymmärrystä paikalliselta tasolta kansalliseen ja globaaliin kontekstiin sekä Vaikuttavia toimia rannikon kehittämiseksi, aktiivista jalkauttamista ja seurantaa.

Itämeren tilaan vaikuttava toiminta rannikkoalueilla ja valuma-alueilla pitää sisällään lukuisia toimijoita, joiden sitouttaminen rannikkostrategian periaatteisiin ja toimenpiteisiin on tärkeää. Rannikkostrategiaa laadittaessa keskeiset toimijat ja sidosryhmät on pyritty tunnistamaan. Toimijoista muodostuva verkosto on laaja ja sitouttaminen rannikkostrategiaan edellyttää yhteistyötä ja tiedonvaihtoa eri toimijoiden ja sidosryhmien välillä.

Rannikkostrategia pitää sisällään kymmenen toimenpidekokonaisuutta, jotka ovat Ajantasainen tilannekuva, Hyvien käytäntöjen foorumi, Saatavuuden parantaminen, Kokonaisvaikutusten arvioinnin kehittäminen, Ruoan riittävyden turvaaminen, Energian riittävyden turvaaminen, Poikkeustilanteisiin varautuminen, Kestävä maankäyttö ja rakentaminen, Hyvinvoiva rannikkoyhteisö ja Hyvinvoiva rannikkoluonto.

18.09.2023

Pormestari

Toimenpidekokonaisuudet pitävät sisällään toimenpidekortit, joissa annetaan konkreettisia ehdotuksia toimenpiteiksi.

Saatu lausunto

Asiasta on saatu kaupunkiympäristön toimialan ympäristöpalveluiden lausunto. Esitys on lausunnon mukainen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

1 Lausuntopyyntö 6.7.2023, fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Ympäristöministeriö